

Bileşik veri tipi

- şimdiye kadar gördüğümüz tipler: int, float, bool, NoneType, str
- str diğerlerinden farklı alt parçalardan oluşuyor, char
- daha küçük yapılardan oluşan tiplere **bileşik veri türleri** denir
- bütün olarak veya parçalarıyla çalışabiliriz
- köşeli- [] dizgideki karakterlere erişirir (PB:5354)

```
1 >>> fruit = "banana"
2 >>> letter = fruit[1]
3 >>> print letter
4 a
```

- indisler, sıfırdan başlar

Uzunluk

→ dizgi uzunluğunu öğrenmek (PB:5357)

```
1 >>> fruit = "banana"
2 >>> len(fruit)
3 6
```

→ dizginin son karakterine ulaşmak için

```
1 >>> fruit[len(fruit)]
2 Traceback (most recent call last):
3   File "<input>", line 1, in <module>
4   IndexError: string index out of range
5 >>> fruit[len(fruit) - 1]
6 'a'
```

→ indisler sıfırdan başlıyordu

→ negatif indisler dizginin sonundan başlandığını gösterir

→ dizginin son elemanı, `dizgi[len-1] == dizgi[-1]`

Gezinme ve for döngüsü

→ genelde dizginin karakterlerini işlememiz gerekir

→ döngü kurmak gerekecek, while (PB:5359)

```
1  >>> fruit = "banana"
2  >>> ind = 0
3  >>> while ind < len(fruit):
4  ...     ch = fruit[ind]
5  ...     print ch
6  ...     ind += 1
7  ...
8  ...
9  b
10 a
11 n
12 a
13 n
14 a
```

for döngüsü

→ daha kolay söz dizimi sağlar (PB:5360)

```
1  >>> fruit = "banana"
2  >>> for ch in fruit:
3  ...     print ch
4  ...
5  ...
6  b
7  a
8  n
9  a
10 n
11 a
```

ördek yavruları

→ Robert McCloskey (PB:5361)

```
1 >>> prefixes = "JKLMNOPQ"
2 >>> suffix = "ack"
3 >>> for letter in prefixes:
4 ...     print letter + suffix
5 ...
6 ...
7 Jack
8 Kack
9 Lack
10 Mack
11 Nack
12 Oack
13 Pack
14 Qack
```

Karakter dizisi dilimleri

→ dizginin altparçasına **dilim** (substring)

→ dilim seçmek, karakter seçmeye benzer (PB:5426)

```
1 >>> str = "OMU, Muhendislik, Bilgisayar"
2 >>> print str[0:3]
3 OMU
4 >>> print str[5:16]
5 Muhendislik
6 >>> print str[18:28]
7 Bilgisayar
```

→ dilim = str[n:m], n. karakterle m. karakter arasındaki
altdizgi=dilim

→ n içerilir, m içerilmez

→ eğer başlangıcı verilmezse 0, bitişi verilmezse dizgi uzunluğu alınır

```
1 >>> print str[:5]
2 OMU,
3 >>> print str[5:]
4 Muhendislik, Bilgisayar
5 >>> str[:]
6 'OMU, Muhendislik, Bilgisayar'
```

Karakter dizisi karşılaştırma

→ karşılaştırma işlemi kullanılabilir (PB:5427)

```
1 >>> parola = raw_input("Parolayi giriniz... ")
2 Parolayi giriniz... abc123
3 >>> if parola == "abc123":
4     ...     print "Basarili giris yaptiniz!"
5     ...
6     ...
7 Basarili giris yaptiniz!
```

→ sıralama yapılarında kullanabilirsiniz

```
1 if word < "muz":
2     print "Kelimeniz," + word + ", muzdan once gelir."
3 elif word > "muz":
4     print "Kelimeniz," + word + ", muzdan sonra gelir."
5 else:
6     print "Evet, hic muzumuz yok!"
```

→ ASCII tablosuna göre!

Karakter dizileri değişmez

→ dizgi **değişmez** (immutable) nesnelerdir (PB:5428)

```
1 >>> greeting = "Merhaba, dünya!"
2 >>> greeting[0] = 'N' # ERROR!
3 Traceback (most recent call last):
4   File "<input>", line 1, in <module>
5   TypeError: 'str' object does not support item assignment
6 >>> print greeting
7 Merhaba, dünya!
```

→ verilen hata mesajına dikkat!

→ çözüm (PB:5429)

```
1 >>> greeting = "Merhaba, dünya!"
2 >>> newGreeting = 'N' + greeting[1:]
3 >>> print newGreeting
4 Nerhaba, dünya!
```


in işleci

→ in: altdizginin, dizgi içerisinde var olup olmadığını sınıamada

```
1 >>> 'p' in 'apple'
2 True
3 >>> 'i' in 'apple'
4 False
5 >>> 'ap' in 'apple'
6 True
7 >>> 'pa' in 'apple'
8 False
```

örnek

→ tüm sesli harfleri uzaklaştırmak

```
1     def remove_vowels(s):
2         """\
3             Tüm sesli harfleri dizgiden çıkarır
4             >>> str = "merhaba, dünya!"
5             'mrhb, dny!'
6         """
7
8         vowels = "aeiouAEIOU"
9         s_without_vowels = ""
10        for letter in s:
11            if letter not in vowels:
12                s_without_vowels += letter
13        return s_without_vowels
```

Bir bulma(find) fonksiyonu

→ dizgideki karakteri bulduğu yer

```
1     def find(strng, ch):
2         index = 0
3         while index < len(strng):
4             if strng[index] == ch:
5                 return index
6             index += 1
7         return -1
```

→ döngü içerisinde return

→ bulamazsan -1

→ sıra sizde: d07_strfind, d07_strcmp, , d07_islower, d07_upper, d07_strupper,...

Döngü ve sayma

→ harf dizgi içerisinde kaç kez geçiyor

```
1     def strcnt(str, ch):
2         count = 0
3         for x in str:
4             if x == ch:
5                 count += 1
6
7         return count
```

→ sıra sizde: d07_hist: alfabadeki tüm harflerin sıklığı

İsteğe bağlı parametreler

→ isteğe bağlı (optional) parametre kullanımı

```
1     def find2(strng, ch, start=0, step=1):
2         index = 0
3         while index < len(strng):
4             if strng[index] == ch:
5                 return index
6             index += step
7         return -1
```

→ sıra sizde: d04_kur geliştirin

string modülü

- dizgiler için faydalı işlevler: `import string`
- sağladığı olanaklar: `dir(string)`
- bu modüldeki bir işlev için yardım: `help(string.find)`

Karakter sınıflandırma

→ karakter: büyük, küçük harf, sayı mı? sınıflandır

```
1 def is_lower(ch):  
2     return ch in string.lowercase
```

→ alternatif olarak

```
1 def is_lower(ch):  
2     return 'a' <= ch <= 'z'
```

Boş karakterler (whitespace)

- boş karakterler: boşluk, tab (t) ve yeni satır (n)
- `string.whitespace`

Karakter dizisi biçimlendirme

- Karakter dizisi biçimlendirme işleminin sözdizimi şu şekildedir
- "<BICIM>" % (<DEGERLER>)
- ekrana çıktı verirken kullanmıştık (PB:5430)

```
1 >>> "His name is %s." % "Arthur"
2 'His name is Arthur.'
3 >>> name = "Alice"
4 >>> age = 10
5 >>> "I am %s and I am %d years old." % (name, age)
6 'I am Alice and I am 10 years old.'
7 >>> n1, n2 = 4, 5
8 >>> "2**10 = %d and %d * %d = %f" % (2**10, n1, n2, n1 * n2)
9 '2**10 = 1024 and 4 * 5 = 20.000000'
```

- daha fazla bilgi: <http://docs.python.org/lib/typesseq-strings.html>

tablolar

→ örnek tablo yapımı (PB:5432)

```
1 >>> i = 1
2 >>> while i <= 10:
3 ...     print "%-4d%-5d%-6d%-8d%-13d%-15d" % \
4 ...         (i, i**2, i**3, i**5, i**10, i**20)
5 ...     i += 1
6 ...
7 ...
8 1      1      1      1      1      1
9 2      4      8      32     1024     1048576
10 3      9     27     243     59049     3486784401
11 4     16     64     1024     1048576     1099511627776
```

→ -: sola yaslama

→ 13d: en az 13 karakterlik yer

PIL: Python Imaging Library

→ resim işleme için kullanabilirsiniz

→ PB:5434

```
1     import Image
2
3     im = Image.open("GvR.jpg")
4     W, H = im.size           # genişlik, yükseklik
5     r, g, b = im.split()     # RGB split
6     # point erisimi
7     pr, pg, pb = r.load(), g.load(), b.load()
8
9     # isleme
10    for x in range(W):
11        for y in range(H):
12            if pr[x, y] < 128:
13                pr[x, y] = 0
14            else:
15                pr[x, y] = 255
16
17                pg[x, y] = 255 - pg[x, y]
18                pb[x, y] = pb[x, y] * 1.2
19
20    im2 = Image.merge("RGB", (r, g, b))
21    im2.rotate(45).show()
```

sıra sizde

- `d07_strfind`, `d07_strcmp`, `d07_islower`, `d07_upper`, `d07_strupper`
- `d07_hist`: alfabadeki tüm harflerin sıklığı
- `d04_kur` geliştirin
- `d07_count_letters(str, ch)`: `str` dizgisinde `ch`'ların sayısını döndür

`d07_stringtools.py`:

- `reverse(str)`,
- `mirror(str)`,
- `remove_letter(letter, strng)`,
- `is_palindrome(s)`
- `count(sub, s)`
- `remove(sub, s)`
- `remove_all(sub, s)`